

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/176293,33-lata-temu-Sejm-kontraktowy-przywrocil-nazwe-Rzeczpospolita-Polska-i-godlo-z-o.html>
19.04.2024, 04:08

33 lata temu Sejm kontraktowy przywrócił nazwę Rzeczpospolita Polska i godło z orłem w koronie

Data publikacji 29.12.2022

W dniach 27-29 grudnia 1989 r. Komisja Ustawodawcza przygotowała projekt nowelizacji Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Zmiany w konstytucji poprzedziła nowelizacja z 7 kwietnia 1989 r., wprowadzająca, zgodnie z ustaleniami Okrągłego Stołu, zapisy o Senacie, urządzie prezydenta oraz o ordynacjach wyborczych do Sejmu i Senatu.

Nowela grudniowa z 1989 r. wprowadzała podstawowe zmiany w konstytucji PRL, tym samym krusząc fundamenty systemu prawnego narzuconego przez Moskwę. Usunięto ideologiczny wstęp do konstytucji, serwilistyczne artykuły o przyjaźni i współpracy ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz o kierowniczej roli Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. **Przede wszystkim zmieniono nazwę państwa z „Polska Rzeczpospolita Ludowa” na „Rzeczpospolita Polska”.** W art. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzono zasadę demokratycznego państwa prawnego. Następnie naród polski określono jako suwerena, który sprawuje władzę przez swych przedstawicieli wybieranych do Sejmu, Senatu i do rad narodowych. Ustanowiono swobodę działalności gospodarczej oraz poszanowanie własności, a Siły zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej mają stać na straży suwerenności i niepodległości Narodu Polskiego.

Projekt nowelizacji grudniowej nie przewidywał wprowadzenia zmian w wizerunku godła, jednak po wystąpieniach posłów postulujących wpisanie do konstytucji artykułu o godle z

orłem w koronie sejm poparł ten wniosek. Otrzymał on brzmienie: „**Godłem Rzeczypospolitej Polskiej jest wizerunek orła białego w koronie w czerwonym polu.**” Nowelizacja ustawy zasadniczej tworzyła moment przełomowy w naszej historii, który definitywnie odciął Polskę od socjalistycznego ustroju.

Rok później ostatni prezydent Rzeczypospolitej na Uchodźstwie - Ryszard Kaczorowski - przekazał prezydentowi Lechowi Wałęsie insygnia prezydenckie II Rzeczypospolitej.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z artykułem dr. hab. Filipa Musiała „Między symboliką niepodległościową a cieniem totalitaryzmu” dostępnym na portalu przystanekhistoria.pl:

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/89969,Miedzy-symbolika-niepodleglosciowa-a-cieniem-totalitaryzmu.html>

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Gdańsku przygotowało wystawę elementarną „**Koniec PRL - rok 1989**”. Wystawa prezentuje historię ostatnich lat PRL, począwszy od wybuchu społecznego niezadowolenia w 1988 roku, po przebieg i rezultaty wyborów przeprowadzonych w 1989 roku. Pliki wystawy do pobrania dostępne są pod adresem: <https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/wystawy/wystawy-elementarne/129827,Koniec-PRL-rok-1989.html>

Istnieje też możliwość pobrania materiałów edukacyjnych – Koniec PRL, które są dostępne pod adresem: <https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/165928,Koniec-PRL-rok-1989.html>